

DE JEUGDHULPVERLENER AAN HET WOORD

VOOR BETERE JEUGDZORG

DE JEUGDHULPVERLENER AAN HET WOORD

VOOR BETERE JEUGDZORG

Peter Kwint, SP-Tweede Kamerlid
Dirk Uijl, beleidsmedewerker jeugdzorg

November 2021

INHOUD

WOORD VOORAF 7

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 9

INLEIDING EN OPZET VAN HET ONDERZOEK 15

HOOFDSTUK 1: DE JEUGDHULPVERLENER 17

HOOFDSTUK 2: DE STAAT VAN DE JEUGDZORG 21

HOOFDSTUK 3: HET WERK IN DE JEUGDZORG 29

HOOFDSTUK 4: VEILIGHEID IN DE JEUGDZORG 35

HOOFDSTUK 5: ONTWIKKELINGEN HUIDIG BELEID EN NIEUWE ONTWIKKELINGEN 39

HOOFDSTUK 6: TIPS EN ADVIEZEN VOOR DE POLITIEK 43

BIJLAGE: DE VRAGENLIJST EN ONDERZOEKSRESULTATEN IN TABELLEN 47

WOORD VOORAF

Niemand gaat de jeugdzorg in voor het geld. Dat wisten we natuurlijk al, maar dat maakt dit onderzoek wederom duidelijk. Dat is ook geen wonder. Met hetzelfde opleidingsniveau kun je ergens anders meer verdienen en ook nog eerder thuis zijn. Mensen kiezen voor jeugdzorg of jeugdbescherming omdat ze het verschil willen maken in een moeilijke fase in het leven van jongeren. De bittere realiteit is helaas dat steeds minder jeugdhulpverleners het idee hebben dat zij op dit moment dat verschil kunnen maken. Nog altijd geven de meeste mensen in de jeugdzorg aan dat ze hun werk belangrijk en zinvol vinden. Maar dat is meer ondanks dan dankzij de dagelijkse praktijk die zij meemaken.

En daar speelt de politiek een lelijke rol in. Een ondoordachte decentralisatie heeft een sector die toch al onder druk stond nog een extra duwtje de verkeerde kant op gegeven. De bezuiniging die hiermee gepaard ging heeft geleid tot grote budgettaire problemen bij gemeenten die dus – vaak, niet altijd – gingen beknibbelen op de hulp aan jongeren die niet zonder konden.

En een gebrek aan vertrouwen in de professional uit zich – zoals in zoveel publieke en semi-publieke sectoren – in een doorgeslagen controledrift. Bijna zonder uitzondering wordt gewezen op een explosie aan formulieren en bureaucratie, zonder dat hier het nut van wordt ingezien. Sterker nog, de protocollisering van de jeugdzorg leidt zelfs tot onveilige situaties, aldus menig jeugdzorger. Een toenemend personeelstekort leidt tot een giftige cocktail die dit systeem nog verder onder druk zet.

Daarnaast zien we dat het nog altijd goed mogelijk is om fors geld te verdienen aan de hulpvraag van jonge kinderen. Door de opeenvolgende aanbestedingen die gemeenten uitschrijven is er een zeer lucratieve consultancybusiness ontstaan die instellingen hierbij adviseren. Daarnaast wordt er ook gewoon winst gemaakt in de sector door zorgcowboys. Zeker in de lichte ondersteuning van jongeren. Mede hierdoor staat de specialistische zorg onder druk.

De aanbevelingen en conclusies kunt u hieronder lezen. Maar voor het vertrouwen in en waardering voor de professional en het voorkomen van bureaucratie zal de politiek andere

keuzes moeten maken. Daar is meer verantwoordelijkheid vanuit Den Haag voor nodig. Dat vraagt inzet om te voorkomen dat geld voor kinderen die hard hulp nodig hebben weglekt naar eigenaren van winstmakende zorgbedrijven.

Een kind is geen verdienmodel.

Peter Kwint
SP-Tweede Kamerlid

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Zorg voor meer tijd voor hulp

Nog altijd zijn mensen die in de jeugdzorg werken positief over hun werk. Geen wonder ook. Mensen kiezen vol overtuiging voor deze sector. Maar wanneer 61 procent van de respondenten aangeeft dat het werk minder plezierig is geworden en wanneer de tekorten nu al zo groot zijn, dan dreigt een nog grotere systeemramp. Nu al staat de kwaliteit onder druk, door werkdruk en gebrek aan collega's. Maar liefst 73 procent van de respondenten geeft aan niet tevreden te zijn over de kwaliteit van de jeugdhulp terwijl 65 procent aangeeft te veel te moeten doen in te weinig tijd. Het verrast dan ook niet dat 64 procent aangeeft dat de werkdruk te hoog is.

Om het beroep aantrekkelijk te houden – maar ook om fouten te voorkomen en een broodnodige kwaliteitsslag te maken – zijn meer mensen nodig die in deze sector willen werken. Dat betekent een fatsoenlijke beloning – al werken mensen in deze sector niet voor het geld – maar ook een langdurig plan om de werkdruk te verlagen. Gelukkig geven mensen die in de jeugdzorg werken ook genoeg tips over hoe dat kan.

Stop de doorgeslagen controle en regelzucht, vertrouw de deskundigen

Driekwart van de respondenten geeft aan te veel tijd kwijt te zijn aan bureaucratie en 83 procent geeft aan dat controlezucht ten koste gaat van de kwaliteit. Ook wanneer het gaat om de gebruikte protocollen lees je vaak terug dat die schijnzekerheid bieden en vooral bedoeld zijn om je in te dekken naar je werkgever of de financierende gemeente. Veel jeugdzorgwerknemers geven zelfs aan dat deze protocollen de zorg voor kwetsbare jongeren eerder verslechteren dan verbeteren. Immers, elke tel die je achter een beeldscherm doorbrengt, kun je niet een jongere helpen.

Respondenten wijzen op verschillende mogelijke oplossingen. Minder verschillen in de verantwoording tussen gemeenten bijvoorbeeld, door landelijke richtlijnen voor verantwoording. Ook op andere punten willen mensen in de jeugdzorg meer landelijke aansturing. Maar liefst 64 procent wil meer landelijke aansturing in de jeugdzorg, terwijl maar 7 procent van de mensen die deelnamen aan deze enquête willen dat de verantwoordelijkheid bij de gemeente blijft liggen.

Pak doorgeslagen flexibilisering aan en geef een vast contract na een half jaar

De flexverslaving die je ook op andere plekken op de arbeidsmarkt ziet, heeft ook de jeugdzorg niet overgeslagen. Bepaald niet zelfs. Maar liefst 79 procent van het personeel geeft aan dat het verloop van personeel is toegenomen. Dat zegt iets over de snelheid waarmee personeel wordt doorgeschoven, ingehuurd en afgedankt. Dit terwijl een van de grootste frustraties van ouders en kinderen een telkens wisselende behandelaar is. En er zijn meer nadelen. De meerderheid van de ZZP'ers die deelnamen aan ons onderzoek geven aan niet vrijwillig gekozen te hebben voor het ZZP-schap in de jeugdzorg. Dat betekent meer onzekerheid voor deze mensen, en bijvoorbeeld nooit een kans op het kopen van een huis. Maar voor de collega's betekent het ook iets. ZZP'ers zijn vaak voor de werkgever duurder en leiden ertoe dat de vaste teamtaken over minder mensen in het vaste team worden verdeeld. Die ervaren dus meer werkdruk en bureaucratie.

Ook de onzekere financiering en het telkens terugkerende aanbestedingscircus spelen hier mee. Want wanneer een aanbieder zijn opdracht kwijt raakt, kan dat forse consequenties hebben voor het personeel. Dus om het maar op veilig te spelen kiezen steeds meer jeugdzorgorganisaties voor ZZP'ers. Ten koste van de ZZP'er, zijn collega's met een vast contract en de kwaliteit van zorg voor kwetsbare jongeren. Daarom stellen wij voor dat na een half jaar in dienst iemand een vast contract aangeboden moet krijgen. Of iemand dat aan wil nemen is natuurlijk aan hem of haar.

Pak de werkdruk aan

De hoogst scorende verklaringen voor de werkdruk zijn registratie, bureaucratie, wachtlijsten, caseload en samenwerking met andere organisaties. Dat zegt iets. Want die zijn allemaal terug te herleiden tot dit systeem. Ook de huidige protocollen leiden tot bureaucratie, terwijl de ontevredenheid over het resultaat dat ze geven groot is. Behandelaars zeggen dat deze niet tot meer veiligheid voor de jongere leiden.

Veel respondenten wijzen op de tekortschietende samenwerking tussen instellingen. Dit heeft alles te maken met de concurrentie tussen aanbieders die in de jeugdzorg is geïntroduceerd. Waar kennisdeling een must is, gebeurt het steeds minder, want je laat de concurrent niet zomaar meekijken. Maar liefst 68 procent van de mensen die meededen aan het onderzoek vindt dat de samenwerking tussen instellingen tekort schiet.

Ook de wachtlijsten bij de meer specialistische jeugdzorg leiden tot extra werkdruk. Natuurlijk bij deze instellingen zelf, maar ook bij de laagdrempeligere jeugdhulpaanbieders die vaak noodgedwongen langer jongeren behandelen die eigenlijk een veel zwaardere zorgvraag hebben, maar voor wie nog geen plek is. Ook heeft dit eeuwige wachten op een beschikbare plek een ongelooflijk negatief effect op de werkvreugde van de hulpverlener, die voortdurend het idee heeft tekort te schieten.

Om kwaliteit te kunnen bieden en om niet op te branden is een overzichtelijke caseload noodzakelijk. Dat betekent bijvoorbeeld in de jeugdbescherming dat de hoeveelheid te begeleiden gezinnen echt omlaag moet. Zeker wanneer het gaat om ingrijpende beslissingen over de toekomstige woonplek van een kind, moet men er zeker van zijn dat iemand

alle tijd heeft om de hele geschiedenis van een jongere in kaart te brengen en te zoeken naar mogelijke verbeteringen voor de jongere. Maar dit speelt breder dan alleen de jeugdbescherming. Vanwege het drukken van de kosten – zo win je immers maar wat vaak een aanbesteding – moeten steeds minder mensen steeds meer werk doen. Een dalende kwaliteit en opgebrande medewerkers zijn niet zelden het gevolg.

Stop de aanbesteding en marktwerking in de jeugdzorg

Er is de afgelopen jaren regelmatig geld bijgekomen in de jeugdzorg. Maar zolang geld weglekt naar dure adviesbureaus die aanbestedingen begeleiden en naar winstuitkeringen voor zorgcowboys die voor het snelle geld gaan, gaat het ook met dit extra geld nog altijd fout.

Bovendien leidt, zoals hierboven al werd geconstateerd, de concurrentie tussen aanbieders tot een gebrekkige samenwerking. Want verwijst je iemand door naar een ander, dan krijg jij minder geld. En deel je je kennis met een concurrent, dan wint hij misschien wel de volgende aanbesteding.

Werken op basis van vertrouwen, tussen overheid en aanbieders die bewezen hebben kwaliteit te bieden en dus ook tussen aanbieders onderling, is een belangrijke sleutel naar een beter systeem. Daarom mag de overheid goede aanbieders een opdracht gunnen zonder aanbesteding. En we willen een einde aan de torenhoge winsten die hier en daar in de sector gemaakt worden. De ellende van een kind is geen verdienmodel.

Haal de financiering weg bij de gemeente

Zoals een van de respondenten aangaf, is zijn verantwoording verdubbeld sinds de decentralisatie. Een groot deel hiervan komt doordat elke gemeente eigen verantwoordings-eisen stelt. Ook het gebrek aan kennis bij gemeenten leidt er volgens menig respondent toe dat ontzettend veel geld opgaat aan verantwoording die totaal niet ter zake doet. Maar die wel vereist wordt door een gemeente. De jongere moet centraal staan, niet de financiering. Gemeenten houden nu geld over wanneer ze minder hulp inkopen. En wanneer ze het goed proberen te doen gaan ze soms bijna failliet.

Daarnaast wordt lang niet alle noodzakelijke hulp (voldoende) ingekocht, waardoor met name het aanbod van specialistische zorg onvoldoende is. Jeugdigen krijgen daardoor niet de zorg die zij nodig hebben en organisaties die dit soort hoogspecialistische zorg aanbieden dreigen failliet te gaan. Daarom kan de financiering beter landelijk geregeld worden.

SAY YES

TO GET FIT

S TO GET FIT

INLEIDING EN OPZET VAN HET ONDERZOEK

Twaalf jaar geleden heeft de SP het eerste onderzoek 'De jeugdhulpverlener aan het woord' gedaan. In de tussentijd is er veel veranderd. Toen openden net de eerste Centra voor Jeugd en Gezin, inmiddels hebben we een zeer ingrijpende stelselwijziging gehad waarbij jeugdzorg door de gemeenten georganiseerd wordt. En op dit moment wordt er nagedacht of de organisatie van de jeugdzorg toch niet weer op de schop moet.

Met al deze ontwikkelingen vond de SP het belangrijk om opnieuw aan de jeugdhulpverleners te vragen welke ervaringen en ideeën zij hebben. Deze bevlogen en betrokken zorgverleners maken dagelijks aan den lijve mee wat alle veranderingen, opgelegd door de politiek, beleidsmakers en bestuurders, betekenen voor de zorg aan jeugdigen. Doordat we de vragenlijst maar beperkt veranderd hebben ten opzichte van 12 jaar geleden, krijgen we ook inzicht in wat de ontwikkelingen over 12 jaar hebben gedaan met de opvattingen van de jeugdzorgverleners.

In samenspraak met jeugdhulpverleners hebben we de vragenlijst van 12 jaar geleden doorgelopen en geactualiseerd. Zo zijn bijvoorbeeld vragen die gaan over Bureau Jeugdzorg (BJZ) aangepast of verwijderd. BJZ bestaat immers niet meer. En de Gecertificeerde Instellingen die er nu zijn, zijn niet één op één te vergelijken met het oude BJZ.

De enquête is gelanceerd op 16 juni 2021 en heeft vier maanden lang gelopen tot en met 15 oktober 2021. In die periode hebben 1.132 mensen de vragenlijst ingevuld. In 2009 waren er iets meer reacties.

De vragenlijst bestond uit 24 vragen onderverdeeld in zes verschillende onderdelen. Veel van de vragen bestonden uit het kiezen uit verschillende opties, die uiteindelijk eindigden in een mogelijkheid om een toelichting te geven op de gemaakte keuzes. Zo hebben we geprobeerd om ook signalen op te halen die niet al in de enquête verwerkt zaten. Daarnaast hebben we twee keer een reeks Deel stellingen voorgelegd.

Het eerste deel van de vragenlijst gaat over de jeugdhulpverlener zelf. We hebben gevraagd naar persoonlijke kenmerken, in welke provincie de hulpverleners werkt en wat de functie is. Zo hebben we kunnen controleren of de populatie die de enquête heeft ingevuld een afspiegeling is van de jeugdzorgsector.

Het tweede deel gaat over de staat van de jeugdzorg. Daar vragen we naar de kwaliteit van de jeugdzorg, de scholing en de begeleiding en ondersteuning. Het derde deel gaat over de controle en verantwoording en de daaruit voortkomende werkdruk en bureaucratie. In het vierde deel van de vragenlijst vragen we naar de veiligheid van de zorg en zorgverleners.

In het vijfde deel van de enquête komen de (beleids)ontwikkelingen in de jeugdzorg aan de orde, om vervolgens in het zesde en laatste deel te vragen naar de tips en adviezen die jeugdhulpverleners hebben voor de politiek.

1 DE JEUGDHULPVERLENER

RESPONDENTEN VORMEN AFSPIEGELING VAN DE SECTOR

We hebben eerst de algemene gegevens gevraagd van de personen die de enquête hebben ingevuld. Van de respondenten is 84 procent vrouw, 14 procent man en 1 procent definieert zich anders. Daaruit kan geconcludeerd worden dat dit een juiste afspiegeling is van het werkveld, waar volgens cijfers van het CBS 80 procent van de werknemers vrouw is. Ook de gemiddelde leeftijd van 40 jaar komt behoorlijk goed met de leeftijd van de invullers van de enquête.

Daarnaast is het opvallend dat meer dan helft van de respondenten, 53 procent, langer dan 10 jaar in de jeugdzorg werkt. Dit is een toename ten opzichte van ons vorige onderzoek van 12 jaar geleden, toen 38 procent vertelde dat zij langer dan 10 jaar in het veld werkte. Overigens was dit toen ook al de grootste groep.

Om inzichtelijk te krijgen of de respondenten ook breed het veld vertegenwoordigen, hebben we gevraagd naar hun functie. Uit de resultaten blijkt dat een diverse groep werknemers in de jeugdzorg de lijst hebben ingevuld. Omdat de lijst met te selecteren functies uitgebreider is dan 12 jaar geleden valt er niet een heel duidelijke conclusie te trekken over het beeld. Wel is zichtbaar dat in deze vragenlijst werknemers die direct contact hebben met gezinnen en jeugd goed vertegenwoordigd zijn.

2. Bent u een man of een vrouw?

	Percentage reactie	aantal reacties
Vrouw	84%	889
Man	14%	155
Anders	1%	8

3. Wat is uw leeftijd?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Jonger dan 20	1%	4
20 tot 30 jaar	16%	174
31 tot 40 jaar	24%	260
41 tot 50 jaar	30%	318
51 tot 60 jaar	19%	198
Ouder dan 60 jaar	9%	98

5. Hoe lang bent u al werkzaam in de jeugdzorg?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Minder dan 2 jaar	10%	103
2 t/m 4 jaar	18%	184
5 t/m 6 jaar	10%	101
7 t/m 8 jaar	6%	67
9 t/m 10 jaar	3%	39
Langer dan 10 jaar	53%	558

6. Wat is uw functie (meerdere antwoorden mogelijk)

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ambulant werker	20%	207
Groepsleider	13%	136
Pedagogisch medewerker	12%	126
Casemanager/ jeugdhulpverlener	11%	116
Gezinsvoogd	9%	91
Pleegzorg	7%	69
Woonbegeleider	7%	69
Medewerker veilig thuis	6%	67
Therapeut	5%	56
Maatschappelijk werker	4%	44
Psychiater / psycholoog / psychotherapeut	3%	36
Gedragswetenschapper	3%	31
Teamleider	3%	30
Behandelaar/ -coördinator	3%	27
Trainer	2%	26
Activiteiten begeleider	2%	22
Crisisinterventie medewerker	2%	20
Gedragsdeskundige/	2%	17

Leidinggevend beheer	1%	15
Jeugdreclassseerder	1%	14
Inhoudelijk manager	1%	12
Preventiemedewerker	1%	11
Beheer / beleid	1%	8
Overig (specificeer) 278 reacties		278

FLEXIBILISERING ARBEIDSMARKT

De flexibilisering van de arbeidsmarkt is ook merkbaar in de jeugdzorg. 11 procent van de ondervraagde mensen werkt op een of andere manier in een onzekere constructie. Bij de respondenten die hebben gezegd dat zij als ZZP'er in de zorg werken, stelt bijna driekwart dat dit niet hun eigen keuze is geweest. Dit staat haaks op uitspraken van het kabinet dat het onzin is dat veel ZZP'ers onvrijwillig in een dergelijke constructie werken.

Van de paar werknemers die zeggen vrijwillig gekozen te hebben voor ZZP-schap, geven de veruit de meesten aan dat dit om werkinhoudelijke redenen is. Zo hebben ze meer zeggenschap over hun werktijden of hebben ze meer tijd om met hun jongeren door te brengen.

7. Wat is uw dienstverband?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Vast contract	64%	674
Tijdelijk contract	11%	120
0-uren contract	2%	16
Min-max contract	1%	5
ZZP	9%	96
Anders (specificeer) 141 reacties		141

7.b Als u een flexibel contract heeft (0-uren, min-max of bijvoorbeeld als ZZP'er), heeft u hier bewust voor gekozen?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja	16%	15
Nee	73%	70
Weet niet	11%	11

7.c Waarom heeft u hiervoor gekozen? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ik heb zo meer te zeggen over mijn werktijden	87%	13
Ik kan dan echt in contact blijven met de jongeren	20%	3
Ik kan dan meer verdienen	13%	2

Hoewel er zeker voordelen zijn aan ZZP-schap, zoals meer zeggenschap over werktijden en werkzaamheden, heeft het ook forse nadelen. Zo kosten ZZP'ers voor een organisatie meer per uur dan vaste werknemers en komen werkzaamheden als zorgadministratie meestal op het bordje van de resterende werknemers in loondienst te liggen. Voor de jeugdige is de flexibilisering van de hulpverlening een nadeel omdat de opbouw van een vertrouwensband daardoor nog moeilijker wordt. En tenslotte is het voor de werknemer de vraag of het ZZP-schap wel echt zo voordelig is. Hoewel het loon hoger lijkt, is dat vaak wel omdat bijvoorbeeld pensioenopbouw daar nog mee verrekend moet worden. En als de vraag van de werknemer is om meer zeggenschap te hebben over eigen werktijd en meer contact met de jongere, zou dan niet beter daarin geïnvesteerd moeten worden in plaats van flexibilisering als een soort van heilige graal inzetten?

2 DE STAAT VAN DE JEUGDZORG

WAARDERING VAN WERK NEEMT AF

We hebben de jeugdhulpverleners gevraagd hoe zij de kwaliteit van de jeugdzorg beoordelen; zij zijn met hun dagelijkse ervaringen immers de experts bij uitstek. Zij hebben de afgelopen jaren aan den lijve ondervonden wat de decentralisatie met hun vak heeft gedaan. Het is daarom verontrustend om te lezen dat nog maar net iets meer dan de helft (57 procent) van de hulpverleners hun werk positief waardeert. 12 jaar geleden in ons vorige onderzoek was dat nog meer dan driekwart (76 procent) van de hulpverleners. Het is daarom goed te verklaren dat 61 procent van de respondenten stelt dat zij de afgelopen jaren minder plezier in hun werk hebben gekregen. Daarnaast is het pijnlijk om te zien dat ongeveer tweederde van de jeugdzorgwerkers stelt dat zij te weinig tijd hebben voor het begeleiden van hun jeugdigen.

8. Hoe waardeert u het werken in de jeugdzorg?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Zeer positief	8%	72
Positief	49%	436
Neutraal	18%	158
Negatief	18%	155
Zeer negatief	7%	59
Geen mening	0%	3

9. Is uw waardering voor het werken in de jeugdzorg de laatste jaren veranderd?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja, ik heb meer plezier gekregen in mijn werk	11%	96
Nee, het is niet veranderd	23%	207
Ja, ik heb minder plezier gekregen in mijn werk	61%	539
Geen mening	5%	41

We hebben de respondenten gevraagd om hun antwoord over de waardering van hun werk toe te lichten.

'Het werken met en voor jongeren is geweldig. De werkdruk en de bezuinigingen maken het onmogelijk om kwaliteit te leveren. Jongeren worden hier de dupe van. Dat voelt niet goed en dat zorgt voor minder werkplezier.'

'Sinds de transitie naar de gemeente is mijn werk wel verdubbeld in regelzaken. Daarbij heeft de instelling waar ik werk regelmatig financiële problemen. En wordt er zeer regelmatig druk gelegd om zo 'voordelig' mogelijk te roosteren.'

VOLDOENDE SCHOLING EN VOLDOENDE TOEGERUST

De ondervraagde jeugdhulpverleners is gevraagd om op een 14-tal stellingen over hun werk te reageren. Daar vallen een aantal reacties in op, zowel in positieve als in negatieve zin.

Om te beginnen de positieve ontwikkelingen. Waar 12 jaar geleden nog bijna de helft (47 procent) van de jeugdhulpverleners vertelde dat hun organisatie niet op orde is, is dat nu een derde (33 procent). Hoewel dat nog steeds een fors percentage is, is het goed om te zien dat er wel een positieve ontwikkeling is. Daarnaast geeft 48 procent van de ondervraagde jeugdzorgwerkers aan dat zij voldoende scholing krijgen tegenover 23 procent die het daar niet mee eens is. Ten slotte vindt 65 procent van de hulpverleners dat ze voldoende zijn toegerust zijn om hun werk uit te kunnen voeren. Opvallend is het daarbij wel dat slechts 39 procent van de ondervraagden vindt dat zij voldoende werkbegeleiding krijgen en dat meer dan een kwart (27 procent) vindt dat zij onvoldoende begeleid worden.

11.e Ik krijg voldoende scholing

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	48%	421
Neutraal	23%	202
Oneens	23%	204
Niet van toepassing	6%	56

11.f Ik krijg voldoende werkbegeleiding

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	39%	346
Neutraal	23%	204
Oneens	27%	236
Niet van toepassing	11%	97

11.g Ik ben voldoende toegerust voor het werk dat ik doe

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	65%	571
Neutraal	21%	190
Oneens	12%	108
Niet van toepassing	2%	14

ONVOLDENDE KWALITEIT, TE HOGE WERKDRUK, GEEN GOEDE SAMENWERKING

Er zijn helaas ook een heel aantal minder positieve reacties en ontwikkelingen te melden. Waar in 2009 het aantal hulpverleners dat vond dat de kwaliteit van de jeugdzorg voldoende is al niet hoog was met 53 procent, is die balans nu echt doorgeslagen. Maar liefst 73 procent van de jeugdhulpverleners vindt dat de kwaliteit onvoldoende is. De consequenties hiervan voor zowel het werkplezier en de beroepseer van de jeugdhulpverlener als voor de jongeren die hulp nodig hebben zijn niet te overschatten.

Ook geeft een grote meerderheid van de respondenten aan dat zij een te hoge werkdruk ervaren (64 procent), te veel administratieve handelingen moeten verrichten (75 procent) maar bovenal dat de controledruk vanuit de financiers ten koste gaat van de zorg (83 procent). Het is dan ook niet vreemd dat 65 procent van de hulpverleners zegt te veel te moeten doen voor de uren die ze hebben.

Een van de beloften bij de overheveling van jeugdzorgtaken naar de gemeenten in 2015 was dat er meer en beter samengewerkt zou worden tussen organisaties. Van die belofte lijkt niet veel terecht gekomen. Van de respondenten zegt 68 procent dat de samenwerking tussen organisaties onvoldoende is.

11.d Ik moet te veel doen voor de uren die ik ervoor heb

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	65%	571
Neutraal	17%	146
Oneens	12%	108
Niet van toepassing	6%	58

11.h De kwaliteit van de jeugdzorg is voldoende

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	8%	73
Neutraal	18%	158
Oneens	73%	643
Niet van toepassing	1%	9

11.i Ik ervaar een te hoge werkdruk

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	64%	568
Neutraal	23%	198
Oneens	10%	91
Niet van toepassing	3%	26

11.j De samenwerking tussen jeugdzorgorganisaties is onvoldoende

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	68%	596
Neutraal	16%	140
Oneens	15%	135
Niet van toepassing	1%	12

11.k Ik moet te veel administratieve handelingen verrichten in verhouding tot de tijd die ik bij de jeugdige / het gezin ben

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	75%	660
Neutraal	13%	113
Oneens	7%	60
Niet van toepassing	5%	50

11.m De controledruk vanuit de financiers gaat ten koste van de zorg aan de jeugd

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	83%	734
Neutraal	10%	85
Oneens	4%	37
Niet van toepassing	3%	27

'Iedereen wil controle, kosten beheersen. Daardoor ontstaat een gevoel van schijnveiligheid en schijncontrole. De focus is totaal van het kind af, en zit in plaats daarvan op zorgtoeslag, tarieven, doelverplichtingen, de juiste vinkjes in het dossier hebben en doorlooptijden halen.'

'Er wordt te veel gericht op administratie en we werken te veel vanuit wantrouwen.'

ANIMO OM IN DE JEUGDZORG TE BLIJVEN WERKEN NEEMT AF

Uit ons onderzoek 12 jaar geleden bleek dat nog zeven op de tien hulpverleners in de jeugdzorg wilde blijven werken. Dat percentage is nu gedaald naar 64 procent. Daarmee zegt een ruime meerderheid nog wel te willen blijven werken in de jeugdzorg. Een kwart van de jeugdzorgwerknemers twijfelt echter en elf procent zegt de uit de jeugdzorg te willen stappen.

12. Bent u voorsnog van plan om in de jeugdzorg te blijven werken?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja	64%	560
Ik twijfel	25%	227
Nee	11%	96

We hebben deze laatste twee groepen gevraagd naar hun redenen om de jeugdzorg te verlaten of dat in ieder geval te overwegen. De bureaucratie (63 procent), hoge werkdruk (49 procent) en onvoldoende tijd voor hun jongeren (48 procent) zijn de meest gegeven redenen. Het valt daarnaast op dat bijna een derde (30 procent) van de hulpverleners stelt dat zij het salaris dat ze verdienen te laag vinden voor het werk dat zij doen.

We hebben aan alle respondenten gevraagd wat zij de grootste bedreigingen voor de jeugdzorg vinden. Twee op de drie jeugdhulpverleners ziet de wachtlijsten als de grootste bedreiging. Dat is iets meer dan 12 jaar geleden, toen 60 procent dat nog vond. Hoewel de bureaucratie (63 procent) en de werkdruk (57 procent) nog steeds veelgenoemde bedreigende factoren zijn, worden ze iets minder genoemd dan 12 jaar geleden. Toen werd dat door 82 procent respectievelijk 62 procent van de hulpverleners nog als bedreiging genoemd. Het personeelstekort wordt in dit onderzoek door bijna de helft (47 procent) van de hulpverleners genoemd als bedreiging tegen 31 procent 12 jaar geleden.

12.a Wat is de reden dat u wilt stoppen of twijfelt om in de jeugdzorg te blijven werken? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ik ben klaar met de bureaucratie	63%	199
Ik vind de werkdruk te hoog	49%	158
Ik kan door het beleid onvoldoende doen voor de jongeren	48%	155
Ik merk dat het maken van winst belangrijker worden gevonden dan goede zorg	36%	116
Ik vind het salaris te laag	30%	97
Ik krijg onvoldoende ruimte om het werk naar eigen goeddunken te doen	27%	89

Ik vind het werk niet meer leuk	23%	74
Ik vind de problematiek waarmee ik te maken krijg te zwaar	23%	73
Ik word onvoldoende ondersteund in mijn werk	22%	70
Ik vind dat ik te veel met agressie te maken krijg	15%	47
Ik kan mijzelf onvoldoende ontwikkelen	14%	44
Ik ga binnenkort met pensioen of de vut	5%	16
Anders (specificeer) 67 reacties		67

13. Wat ziet u als grootste bedreigingen voor de jeugdzorg? (meerder antwoorden mogelijk)

	Percentage reactie	Aantal reacties
De wachtlijsten	66%	579
De bureaucratie	63%	553
Het grote verloop in de jeugdhulpverlening/ jeugdzorg	61%	543
De decentralisaties naar de gemeente	61%	542
De werkdruk	58%	513
Het langs elkaar heen werken / de verkokering	48%	422
Personeelstekort	47%	419
Gebrek aan middelen zoals beschikbaar gesteld door de politiek	44%	390
per hulpverlener / de te hoge caseload	37%	330
Ik merk dat het maken van winst belangrijker worden gevonden dan goede zorg	36%	316
De wijze waarop de politiek zich bemoeit	32%	280
De te grote hoeveelheid kinderen/gezinnen	26%	228
De agressie tegen hulpverleners	21%	186
met de jeugdhulpverlening/jeugdzorg	12%	103
Ik zie geen bedreiging	0%	2
Anders (specificeer) 93 reacties		93

DECENTRALISATIE NAAR GEMEENTEN NIET GESLAAGD

Het percentage jeugdhulpverleners dat de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten als een bedreiging ziet is 61 procent. We hebben de hulpverleners die al werkzaam waren in de jeugdzorg voor 2015 gevraagd om een aantal specifieke vragen over de decentralisaties te beantwoorden. Dit is door een behoorlijk grote groep gedaan, aangezien 62 procent van de ondervraagden al voor de stelselverandering werkzaam waren in de jeugdzorg.

Met het overhevelen van de jeugdzorgtaken naar de gemeenten moesten er een heleboel beloftes ingelost worden. Zo gingen gemeenten dichtbij maatwerk leveren waardoor er sneller betere zorg geleverd zou worden. Ook zou de samenwerking verbeterd moeten worden door de muren die tussen zorgorganisaties staan – soms letterlijk – weg te halen, zodat de vraag van de jeugdige of het gezin voorop zou komen te staan. In de literatuur en onder onderzoekers wordt het behalen van deze inhoudelijke doelen al langer ter discussie gesteld. Het leek de SP daarom een goed idee om de jeugdhulpverleners zelf naar hun ervaringen te vragen.

De resultaten hiervan zijn zorgwekkend. 74 procent van de ondervraagden vindt dat de kwaliteit van zorg is gedaald, 76 procent ziet dat de wachtlijsten zijn gegroeid, 77 procent ervaart een hogere werkdruk en 79 procent ziet collega's vertrekken vanwege de decentralisaties. Maar de meeste jeugdhulpverleners beklagen zich over de toegenomen bureaucratie sinds de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorgtaken. De alarmerende cijfers worden kracht bijgezet door de reacties die de ondervraagde werknemers erbij hebben gegeven.

14. Vanaf 2015 is de jeugdzorg gedecentraliseerd naar de gemeenten en is tegelijkertijd bezuinigd. Welke gevolgen heeft dit gehad?

14.a

	Percentage reactie	Aantal reacties
De werkdruk is gestegen	77%	612
De werkdruk is gedaald	0%	3
De werkdruk is hetzelfde gebleven	8%	65
Weet niet/geen antwoord	15%	120

14.b

	Percentage reactie	Aantal reacties
Het verloop van medewerkers is gestegen	79%	633
Het verloop van medewerkers is gedaald	1%	8
Het verloop van medewerkers is hetzelfde gebleven	5%	38
Weet niet/geen antwoord	15%	122

14.c

	Percentage reactie	Aantal reacties
De kwaliteit van zorg is gestegen	4%	22
De kwaliteit van zorg is gedaald	74%	595
De kwaliteit van zorg is hetzelfde gebleven	9%	68
Weet niet/geen antwoord	14%	114

14.d

	Percentage reactie	Aantal reacties
Er is minder bureaucratie	2%	14
Er is meer bureaucratie	83%	662
De bureaucratie is hetzelfde gebleven	5%	43
Weet niet/geen antwoord	10%	82

14.e

	Percentage reactie	Aantal reacties
De wachtlijsten zijn langer geworden	76%	611
De wachtlijsten zijn korter geworden	1%	8
De wachtlijsten zijn hetzelfde gebleven	6%	55
Weet niet/geen antwoord	16%	125

'In de tijd dat ik er nu werk merk je dat de druk toeneemt. Dat komt door de wachtlijsten, maar ook doordat er meer regels zijn.'

'De wachtlijsten zijn veel te lang waardoor de situaties in gezinnen verslechteren. Dit is schadelijk voor het kind en ouders.'

'De laatste transitie heeft niet gebracht wat ervan verwacht werd. Meer bureaucratie, versnippering en het voelt als achteruit boeren.'

'Met de transitie in de jeugdzorg is kwaliteit van zorg afgenomen. Er zijn lange wachtlijsten ontstaan waardoor kinderen en ouders niet de zorg krijgen die zij nodig hebben en bovendien de veiligheid niet meer gewaarborgd kan worden.'

3 HET WERK IN DE JEUGDZORG

WERKDruk ONVERMINDERD HOOG, CASELOAD NEEMT TOE

Het belangrijkste aan werken in de jeugdzorg is het daadwerkelijk hulp bieden aan jongeren en hun systeem. Daarvoor zijn mensen het vak ingegaan. Een te hoge werkdruk, in combinatie met werk dat er niet direct voor zorgt dat jongeren geholpen worden, is een belangrijke reden dat jeugdhulpverleners overwegen om te stoppen. In vergelijking tot ons vorige onderzoek is de werkdruk vrijwel gelijk gebleven: 72 procent ervaart een hoge werkdruk tegenover 75 procent 12 jaar geleden.

De toegenomen financiële controledrift, ingegeven door gemeenten die door de decentralisaties vooral sturen op geld, zien we dat de respondenten zich vooral beklagen over het vele registreren. Bijna driekwart (73 procent) van de jeugdhulpverleners geeft dat als reden dat de werkdruk verhoogd is. Dit is toegenomen ten opzichte van 12 jaar geleden, toen dat percentage nog op 66 procent lag.

Een andere factor die de werkdruk verhoogd is dat de zwaarte van de caseload flink is toegenomen. Beklaagde zich 12 jaar geleden 22 procent over de zwaarte van de problematiek van de kinderen of gezinnen die zij moesten begeleiden, nu is dat toegenomen tot 40 procent. Daarnaast geven werknemers aan dat agressie voor een hogere werkdruk zorgt. Was het in 2009 nog 16 procent van de hulpverleners die vertelde dat zij daardoor meer werkdruk ervoeren, nu is dat percentage 20 procent.

15. Hoe ervaart u uw werkdruk?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Te hoog	72%	604
Te laag	1%	6
Ik ervaar geen werkdruk	15%	123
Geen mening	12%	103

15.b Waar wordt uw werkdruk door veroorzaakt? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ik moet te veel registreren	73%	438
De bureaucratie	59%	357
De wachtlijsten	44%	264
Ik moet te veel kinderen/gezinnen begeleiden / ik heb een te hoge caseload	42%	252
De samenwerking met andere organisaties	41%	249
De problematiek van de kinderen/gezinnen	40%	243
verloop en/of personeelstekort	40%	242
Ik moet te veel overleggen / vergaderen	35%	212
opvangen wegens ziekte / het hoge	27%	165
Ik heb te maken met agressie	20%	122
loopt niet goed	18%	110
Ik moet te veel kinderen / gezinnen van collega's	18%	106
Ik ben te veel tijd kwijt met het inwerken van	15%	91
Ik heb onvoldoende werkbegeleiding / supervisie	14%	87
is te zwaar	14%	85
Ik krijg onvoldoende scholing	10%	63
nieuwe collega's	10%	60
Anders	11%	69

'Mijn caseload is veel te hoog, heb amper tijd om de gezinnen te bezoeken.'

TE VEEL TIJD AAN ADMINISTRATIE, TE WEINIG TIJD VOOR HULP

Veel van de factoren die de werkdruk verhogen kunnen herleid worden tot toegenomen administratie en bureaucratie. Wanneer we hulpverleners daar specifiek naar vragen, geeft 82 procent van de hen aan dat zij te veel administratieve handelingen moeten verrichten. Het gaat daarbij onder andere over het eindeloos tijdschrijven om elke minuut van de dag te verantwoorden. Daarnaast worden protocollen die er alleen maar voor dienen om de organisatie in te dekken gehemeld.

Van de ondervraagde jeugdhulpverleners zegt bijna driekwart (73 procent) dat zij minstens een kwart van hun werktijd bezig zijn aan overbodige bureaucratie en administratieve handelingen. 13 procent van de ondervraagden stelt zelfs dat de helft van al hun tijd opgaat aan doen van onnodige administratie. Tijd die zij liever zouden besteden aan hun jeugdigen.

Er kan geconcludeerd worden dat werknemers veel tijd kwijt zijn aan taken die ten koste gaan van het bieden van hulp.

16. Heeft u in uw werk te maken met te veel administratieve handelingen?

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja	82%	687
Neutraal	13%	112
Nee	5%	37

17a Hoeveel tijd bent u gemiddeld kwijt aan, naar uw mening, overbodige bureaucratie (administratieve handelingen)?

	Percentage reactie	Aantal reacties
(Bijna) geen tijd kwijt aan overbodige bureaucratie	7%	56
Minder dan een kwart van mijn werktijd	20%	167
Meer dan een kwart van mijn werktijd	38%	317
Meer dan een derde van mijn werktijd	22%	186
Meer dan de helft van mijn werktijd	13%	110

'Te veel tijd zit in het organiseren van een passende beschikking. Soms ben ik meer bezig met administratie dan met de jeugdige te werken.'

'De administratie en verantwoording die ik als gezinshuisouder moet afleggen draagt niet bij tot het alledaags geluk. Het is te veel en bovendien vaak dubbelop!'

FIT
WITH
VIT

SAY YES TO GET FIT

SAY YES TO GET FIT

4 VEILIGHEID IN DE JEUGDZORG

AGRESSIE IS TOEGENOMEN, MAATREGELEN HELPEN NIET

Goede hulpverlening valt of staat met een veilige omgeving, zowel voor de hulpverlener als de jongere. Het is daarom verontrustend om te lezen dat meer dan de helft van de hulpverleners (54 procent) minstens maandelijks te maken krijgt met agressie en één op de tien zelfs dagelijks agressie op de werkvloer ervaart. Dat is een toename ten opzichte van 12 jaar geleden, toen dat nog 44 procent respectievelijk vier procent was.

De jeugdzorg moet een veilige plek zijn voor kinderen. Maar slechts een kwart (26 procent) van de hulpverleners zegt voldoende zicht te hebben op de veiligheid van het kind. Daarnaast geeft 84 procent van de hulpverleners aan dat zij de veiligheid van de jeugdige niet kan garanderen. En hoewel uit ons onderzoek 12 jaar geleden nog iets slechtere cijfers kwamen – toen had 18 procent voldoende zicht op de veiligheid en kon maar liefst 94 procent de veiligheid niet goed garanderen – zijn dit nog steeds cijfers die een heel negatief beeld schetsen van de veiligheid in de jeugdzorg.

De protocollen die jeugdzorgwerknemers hebben om de veiligheid te garanderen bereiken hun doel niet. Van de ondervraagden zegt 46 procent dat de protocollen niet voor meer veiligheid zorgen, dat is vrijwel gelijk gebleven met 12 jaar geleden toen dat 45 procent was. Steun voor de ‘oplossing’ voor het creëren van meer veiligheid door te registreren is ook ongeveer gelijk gebleven: 62 procent nu ten opzichte van 65 procent 12 jaar geleden. En nog altijd vinden de ondervraagden dat dit geen nut heeft: 79% vindt het niet bijdragen aan de veiligheid versus 81 procent 12 jaar geleden.

Al met al kan geconcludeerd worden dat de veiligheid en het verbeteren daarvan de afgelopen 12 jaar feitelijk heeft stilgestaan en dat de situatie nog steeds niet goed is. Dat is een bittere conclusie, zeker gelet op het feit dat er in de afgelopen 12 jaar meerdere onderzoeken hebben plaatsgevonden naar misstanden in de jeugdhulp waarbij de zorg geen veilige plek was. Hier moet meer aandacht voor zijn.

18.a Ik kan de veiligheid van een jeugdige nooit voor 100% garanderen

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	84%	683
Neutraal	8%	68
Oneens	5%	39
Weet niet / niet van toepassing	3%	24

18.b Ik merk dat ik meer ga registreren om mijzelf in te dekken

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	62%	505
Neutraal	17%	136
Oneens	15%	125
Weet niet / niet van toepassing	6%	48

18.c Meer registreren leidt niet tot meer veiligheid

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	79%	643
Neutraal	7%	58
Oneens	11%	92
Weet niet / niet van toepassing	3%	21

18.d De protocollen waar ik als jeugdzorgmedewerker mee werk, garanderen meer veiligheid voor de jeugdige

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	16%	130
Neutraal	30%	245
Oneens	46%	376
Weet niet / niet van toepassing	8%	63

18.e Ik heb voldoende zicht op de veiligheid van een kind

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	26%	213
Neutraal	36%	292
Oneens	33%	272
Weet niet / niet van toepassing	5%	37

19. Hoe vaak heeft u te maken met agressie in uw werk?

Percentage reactie	Aantal reacties	
Dagelijks	10%	85
Wekelijks	17%	137
Paar keer per maand	16%	127
Ongeveer 1 keer per maand	11%	86
Paar keer per jaar	18%	147
Ongeveer 1 keer per jaar	3%	26
Bijna nooit	19%	155
Nooit	3%	26
Weet niet / niet van toepassing	3%	25

'Ik kan de veiligheid niet garanderen. Mocht ik vermoedens hebben van geweld en ik schakel Veilig Thuis in, dan duurt het gemiddeld acht weken voor ze komen. De samenwerking die dan zou moeten volgen is er niet.'

'Die veiligheid voor het kind is niet te borgen. Uit voorzorg wordt ook hier de boel zo strak als kan doorgesproken en opgeschreven en toch zijn er nog heel veel kinderen thuis niet veilig.'

5 ONTWIKKELINGEN HUIDIG BELEID EN NIEUWE ONTWIKKELINGEN

CENTRA VOOR JEUGD EN GEZIN EXTRA BUREAUCRATIE

We hebben de jeugdzorgwerkers een aantal vragen voorgelegd over diverse onderwerpen met betrekking tot hun vak. Allereerst hebben we gevraagd naar hun ervaringen met de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG). De reacties laten een heel verdeeld beeld over de centra zien. Zo vindt één op de vijf (22 procent) de CJG's een aanvulling op de jeugdzorg, maar één op de drie vindt dat juist niet. Van de ondervraagden vindt twee op de vijf dat de CJG's de hulpverlening niet verbeteren tegenover één op de tien die dat wel vindt. Deze cijfers verschillen maar weinig ten opzichte van ons vorige onderzoek uit 2009. Waar wel meer consensus over is, is dat de CJG's worden gezien als een extra bureaucratische laag (51 procent) en dat ze moeten opgaan in één organisatie (49 procent). 12 jaar geleden dachten iets meer hulpverleners daar zo over (respectievelijk 60 procent en 59 procent).

Er kan geconcludeerd worden dat tien jaar nadat gemeenten verplicht waren om een CJG te hebben, deze centra nog steeds niet echt een goede plek hebben in hulpverleningsland en dat jeugdzorgwerknemers behoorlijk uiteenlopend denken over het nut en de noodzaak. Dit wordt gevoed door het feit dat elke gemeente zelf gaat over de invulling en rol die het CJG binnen haar gemeentegrenzen heeft.

20.a De Centra voor Jeugd en Gezin zijn een waardevolle aanvulling op de bestaande Jeugdzorg

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	22%	165
Neutraal	29%	218
Oneens	33%	253
Weet niet / niet van toepassing	16%	121

20.b De Centra voor Jeugd en Gezin zullen de samenwerking in de jeugdzorg verbeteren

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	12%	91
Neutraal	28%	210
Oneens	40%	304
Weet niet / niet van toepassing	20%	152

20.c De Centra voor Jeugd en Gezin zijn een extra bureaucratische laag

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	51%	387
Neutraal	19%	143
Oneens	14%	104
Weet niet / niet van toepassing	16%	123

20.d De instellingen in de Centra voor Jeugd en Gezin moeten zo veel mogelijk samengaan in één organisatie

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	49%	373
Neutraal	16%	122
Oneens	11%	85
Weet niet / niet van toepassing	24%	177

'CJG's zijn niet altijd een goede aanvulling op de zorg. Er zijn een aantal CJG's die hun werk goed doen, maar bij de meeste levert het meer extra ruis op en weten ze administratief ook niet wat ze moeten doen, wat er weer voor zorgt dat we vaak langer aan de financiering aan moeten jagen.'

FINANCIERING JEUGDZORG WEG BIJ GEMEENTEN, TERUG NAAR LANDELIJKE OVERHEID

We hebben gevraagd, net als 12 jaar geleden, naar de aansturing van de jeugdzorg. Dit geeft een interessant beeld van de mening van jeugdhulpverleners over het organiseren van de jeugdzorg voor en na de decentralisatie.

Om te beginnen met hoe het nu is georganiseerd, aansturing vanuit de gemeenten. Driekwart (76 procent) van de hulpverleners vindt dat dit niet zo zou moeten zijn tegenover 57 procent 12 jaar geleden. De ervaringen met gemeentelijk georganiseerde jeugdzorg hebben duidelijk de mening van jeugdhulpverleners beïnvloed.

Voor de transitie waren provincies verantwoordelijk voor het grootste deel van de jeugdzorg. Als we kijken naar de visie van jeugdhulpverleners op de aansturing vanuit de pro-

vincies, zien we dat het beeld niet heel veel is veranderd ten opzichte van 12 jaar geleden. Bijna een kwart (24 procent) vindt het een goed idee tegenover 43 procent die dat geen goed idee vindt. 12 jaar geleden was hetzelfde percentage (24 procent) het eens met deze stelling. Toen was een iets groter deel (50 procent) tegen.

Als we kijken naar de mogelijkheid dat de landelijke overheid verantwoordelijkheid neemt voor de aansturing van de jeugdzorg, vindt bijna twee op de drie dit een goed plan (64 procent) en is slechts 12 procent tegen. Hier heeft de meest duidelijke verschuiving plaatsgevonden ten opzichte van 12 jaar geleden. Toen was 47 procent voorstander van landelijke aansturing tegenover 32 procent tegenstanders.

Ten slotte zien we dat tweederde van de jeugdzorgwerknemers vindt dat de financiering en organisatie van de verschillende vormen van jeugdzorg allemaal onder één overheids-laag moet vallen

20.f De aansturing van de jeugdzorg hoort bij de landelijke overheid te liggen

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	64%	482
Neutraal	14%	109
Oneens	12%	94
Weet niet / niet van toepassing	10%	72

20.g De aansturing van de jeugdzorg hoort bij de provincies te liggen

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	24%	183
Neutraal	22%	169
Oneens	43%	326
Weet niet / niet van toepassing	11%	79

20.h De aansturing van de jeugdzorg hoort bij de gemeenten te liggen

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	7%	51
Neutraal	9%	69
Oneens	76%	579
Weet niet / niet van toepassing	8%	58

6 TIPS EN ADVIEZEN VOOR DE POLITIEK

We hebben aan de jeugdhulpverleners ook de vraag voorgelegd wat volgens hen de politiek moeten weten en eventueel moet verbeteren in de jeugdzorg. Uit hun antwoorden zijn de volgende tips en adviezen gedestilleerd.

STOP MET AANBESTEDINGEN EN MARKTWERKING

Met de overheveling van de jeugdzorg konden gemeenten zelf kiezen met welke zorginstelling zij in zee gingen. Omdat het geld dat zij kregen voor jeugdzorg niet per se daaraan besteedt hoefde te worden, kwamen er aanbestedingen waarbij er op prijs en niet per se op kwaliteit. Met name instellingen die specialistische zorg aanbieden zijn daardoor in de problemen gekomen. De jeugdhulpverleners zijn er duidelijk in: stop met aanbestedingen en marktwerking.

‘Met de huidige manier van aanbesteden gaat er veel goede jeugdzorg verloren.’

‘Absoluut stoppen met aanbestedingen en marktwerking-gedoe. De gemeente is niet bij machte om aanbestedingen en inkoop te doen van specialistische zorg.’

‘Stop met die concurrentie. Marktwerking in de jeugdzorg slaat helemaal nergens op.’

ORGANISATIE LOKAAL, FINANCIERING LANDELIJK

Jeugdhulpverlening verschilt vanwege de decentralisatie van gemeente tot gemeente, waardoor zorgverleners continu met verschillende regels te maken hebben. Hoewel zij willen dat er maatwerk mogelijk is, moet de jeugdige daarbij centraal staan, niet de regels of de financiering. Omdat het nu voor gemeenten financieel rendabel is om hulp niet of te weinig ‘in te kopen’ pleiten de jeugdhulpverleners ervoor om de financiering landelijk te organiseren.

‘De financiering zou meer landelijk geregeld moeten worden. Het zou wenselijk zijn als er een landelijk administratie protocol zou komen, waarin productcodes en regels vastgelegd worden en waar gemeenten zich aan moeten houden.’

‘Centraal geregeld met eenduidige aansturing en regels en meer maatwerk.’

VERMINDER BUREAUCRATIE EN REGELZUCHT

Bij de overheveling van de zorg naar gemeenten is er een forse bezuiniging doorgevoerd. Gemeenten zijn daardoor van hulpverleners meer registratie en verantwoording gaan eisen. Doordat elke gemeente ook nog zelf kon bepalen hoe er gerapporteerd moest worden, is de bureaucratie enorm toegenomen. De oproep van de jeugdhulpverleners is duidelijk: stop met overbodige bureaucratie en regeldruk.

‘Stop met het zoeken van meetbaarheid van resultaten. Mensenwerk is zeer beperkt meetbaar.’

‘Er moet minder bureaucratie komen en we moeten stoppen met rapporteren om jezelf als jeugdwerker in te dekken’

HEB VERTROUWEN IN DE HULPVERLENER

Aansluitend bij het vorige punt is de oproep van de zorgverleners om meer vertrouwen in hen te hebben. Jeugdhulpverlener is een vak en zij storen zich aan het feit dat ambtenaren van buitenaf voor hen bepalen waar zij hun tijd aan moeten besteden. De SP onderstreept de oproep van de hulpverleners: ga uit van vertrouwen, zij hebben ervoor geleerd en proberen dag in dag uit de beste zorg aan jeugdigen en hun ouders te geven.

‘Er moet meer vertrouwen komen in de professional. De bureaucratie en het feit dat je het zoveel moet registreren en rapporteren en verantwoorden, maakt dat je het gevoel krijgt dat je wordt gewantrouwd in je werk, het maakt dat je minder tot geen tijd overhoudt voor je cliënten.’

PAK PROBLEMEN MET 18- NAAR 18+ AAN

Twaalf jaar geleden al werd er gesproken over een betere overgang van zorg tussen 18- naar 18+. Helaas is het tot op de dag van vandaag nog steeds een financieel probleem wanneer een jeugdige 18 wordt. Te veel gemeenten voelen zich niet meer verantwoordelijk om hulp vanuit het jeugdzorgbudget te financieren, waardoor jongeren letterlijk op straat kunnen komen te staan wanneer zij hun 18e verjaardag vieren. De jeugdhulpverleners roepen op om dit probleem eindelijk aan te pakken.

‘Wij stoppen nu wanneer jongeren 18 jaar worden. Jeugd wordt bij ons met onze inrichting nog redelijk betaald. Zodra ze 18 worden komt het financiële gedeelte aan de orde en kan de financiering in één keer meer dan de helft minder worden.’

RAPPORTCIJFER KABINET STEM T DROEF

We hebben ten slotte de respondenten gevraagd om hun werk en het kabinet een rapportcijfer te geven. Met een 3,5 krijgt het kabinetsbeleid een hele dikke onvoldoende. Slechts 10 procent van de ondervraagden geeft het kabinet een voldoende. Dit alarm-signaal vanuit de sector moet door zowel het kabinet als de Tweede Kamer serieus worden opgepakt. In een tijd waarin weer de discussie gevoerd wordt over de inrichting van het jeugdstelsel, moeten we leren van fouten die in het verleden zijn gemaakt. Het rapportcijfer voor de eigen werkzaamheden is een bescheiden zesje. Hoewel het een

voldoende is, is ook dit een zorgelijk cijfer. Hulpverleners zetten zich dagelijks met hart en ziel in voor hun vak. Als zij vervolgens zichzelf maar net voldoende waarderen, gaat er ergens iets mis. Overigens moet daarbij wel gezegd worden dat bijna de helft van de hulpverleners (49 procent) het eigen werk met een 7 of hoger waardeert.

23. Welk cijfer zou u uw werk in de jeugdzorg geven?

	Percentage reactie	Aantal reacties
1	2%	15
2	2%	13
3	4%	29
4	8%	56
5	13%	97
6	22%	164
7	25%	186
8	17%	127
9	5%	37
10	2%	10

24. Welk cijfer zou u het kabinet geven, als het gaat over besluiten over de jeugdzorg?

	Percentage reactie	Aantal reacties
1	11%	70
2	21%	136
3	19%	123
4	21%	136
5	18%	121
6	8%	53
7	2%	11
8	0%	2
9	0%	3
10	0%	0

Bijlage**DE VRAGENLIJST EN DE ONDER-
ZOEKSRESULTATEN IN TABELLEN****2. Bent u een man of een vrouw?**

Beantwoord: 1052 Overgeslagen: 80

	Percentage reactie	Aantal reacties
Vrouw	84%	889
Man	14%	155
Anders	1%	8

3. Wat is uw leeftijd?

Beantwoord: 1052 Overgeslagen: 80

	Percentage reactie	Aantal reacties
Jonger dan 20	1%	4
20 tot 30 jaar	16%	174
31 tot 40 jaar	24%	260
41 tot 50 jaar	30%	318
51 tot 60 jaar	19%	198
Ouder dan 60 jaar	9%	98

4: In welke provincie bent u werkzaam?

Beantwoord: 1052 Overgeslagen: 80

	Percentage reactie	Aantal reacties
Brabant	21%	216
Zuid-Holland	18%	194
Gelderland	15%	158
Overijssel	9%	91
Utrecht	8%	82
Limburg	7%	80

Noord-Holland	7%	77
Friesland	4%	47
Zeeland	4%	45
Drenthe	4%	43
Flevoland	4%	40
Groningen	3%	32
Stadsregio Haaglanden	1%	13
Stadsregio Rotterdam	1%	10
Stadsregio Amsterdam	1%	7

5. Hoe lang bent u al werkzaam in de jeugdzorg?

Beantwoord: 1052 Overgeslagen: 80

	Percentage reactie	Aantal reacties
Minder dan 2 jaar	10%	103
2 t/m 4 jaar	18%	184
5 t/m 6 jaar	10%	101
7 t/m 8 jaar	6%	67
9 t/m 10 jaar	3%	39
Langer dan 10 jaar	53%	558

6. Wat is uw functie (meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 1052 Overgeslagen: 80

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ambulant werker	20%	207
Groepsleider	13%	136
Pedagogisch medewerker	12%	126
Casemanager/ jeugdhulpverlener	11%	116
Gezinsvoogd	9%	91
Pleegzorg	7%	69
Woonbegeleider	7%	69
Medewerker veilig thuis	6%	67
Therapeut	5%	56
Maatschappelijk werker	4%	44
Psychiater / psycholoog / psychotherapeut	3%	36
Gedragswetenschapper	3%	31
Teamleider	3%	30
Behandelaar/ -coördinator	3%	27
Trainer	2%	26

Activiteiten begeleider	2%	22
Crisisinterventie medewerker	2%	20
Gedragsdeskundige/	2%	17
Leidinggevend beheer	1%	15
Jeugdreclasserder	1%	14
Inhoudelijk manager	1%	12
Preventiemedewerker	1%	11
Beheer / beleid	1%	8
Overig (specificeer) 278 reacties		278

7. Wat is uw dienstverband?

Beantwoord: 1052 Overgeslagen: 80

	Percentage reactie	Aantal reacties
Vast contract	64%	674
Tijdelijk contract	11%	120
0-uren contract	2%	16
Min-max contract	1%	5
ZZP	9%	96
Anders (specificeer) 141 reacties		141

7b Als u een flexibel contract heeft (0-uren, min-max of bijvoorbeeld als ZZP'er), heeft u hier bewust voor gekozen?

Beantwoord: 96 Overgeslagen: 1036

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja	16%	15
Nee	73%	70
Weet niet	11%	11

7c Waarom heeft u hiervoor gekozen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 15 Overgeslagen: 1117

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ik heb zo meer te zeggen over mijn werktijden	87%	13
Ik kan dan echt in contact blijven met de jongeren	20%	3
Ik kan dan meer verdienen	13%	2

8. Hoe waardeert u het werken in de jeugdzorg?

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Zeer positief	8%	72
Positief	49%	436
Neutraal	18%	158
Negatief	18%	155
Zeer negatief	7%	59
Geen mening	0%	3

9. Is uw waardering voor het werken in de jeugdzorg de laatste jaren veranderd?

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja, ik heb meer plezier gekregen in mijn werk	11%	96
Nee, het is niet veranderd	23%	207
Ja, ik heb minder plezier gekregen in mijn werk	61%	539
Geen mening	5%	41

Toelichting: 488 reacties

10. Heeft u voldoende tijd en mogelijkheden om ten behoeve van de jeugdige voldoende begeleiding te bieden?

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja	19%	167
Neutraal	19%	166
Nee	62%	550

Toelichting: 456 reacties

11.a Ik word voldoende ondersteund in mijn werk als jeugdhulpverlener/jeugdzorgmedewerker

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	30%	262
Neutraal	26%	228
Oneens	38%	339
Niet van toepassing	6%	54

11.b De organisatie van de instelling waar ik werkzaam ben is op orde

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	39%	345
Neutraal	22%	192
Oneens	33%	288
Niet van toepassing	6%	58

11.c Ik moet te veel kinderen/gezinnen begeleiden

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	40%	350
Neutraal	26%	235
Oneens	20%	175
Niet van toepassing	14%	123

11.d Ik moet te veel doen voor de uren die ik ervoor heb

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	65%	571
Neutraal	17%	146
Oneens	12%	108
Niet van toepassing	6%	58

11.e Ik krijg voldoende scholing

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	48%	421
Neutraal	23%	202
Oneens	23%	204
Niet van toepassing	6%	56

11.f Ik krijg voldoende werkbegeleiding

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	39%	346
Neutraal	23%	204
Oneens	27%	236
Niet van toepassing	11%	97

11.g Ik ben voldoende toegerust voor het werk dat ik doe

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	65%	571
Neutraal	21%	190
Oneens	12%	108
Niet van toepassing	2%	14

11.h De kwaliteit van de jeugdzorg is voldoende

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	8%	73
Neutraal	18%	158
Oneens	73%	643
Niet van toepassing	1%	9

11.i Ik ervaar een te hoge werkdruk

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	64%	568
Neutraal	23%	198
Oneens	10%	91
Niet van toepassing	3%	26

11.j De samenwerking tussen jeugdzorgorganisaties is onvoldoende

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	68%	596
Neutraal	16%	140
Oneens	15%	135
Niet van toepassing	1%	12

11.k Ik moet te veel administratieve handelingen verrichten in verhouding tot de tijd die ik bij de jeugdige / het gezin ben

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	75%	660
Neutraal	13%	113
Oneens	7%	60
Niet van toepassing	5%	50

11.l De controledruk vanuit het management gaat ten koste van de zorg aan de jeugd

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	54%	476
Neutraal	21%	186
Oneens	17%	151
Niet van toepassing	8%	70

11.m De controledruk vanuit de financiers gaat ten koste van de zorg aan de jeugd

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	83%	734
Neutraal	10%	85
Oneens	4%	37
Niet van toepassing	3%	27

11.n Ik heb voldoende zeggenschap over hoe ik mijn werk doe, er wordt geluisterd naar wat ik nodig heb om mijn werk goed te doen

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	43%	377
Neutraal	26%	228
Oneens	27%	239
Niet van toepassing	4%	39

11.o Toelichting bij vraag 11

Beantwoord: 356 Overgeslagen: 776

12. Bent u voorsnog van plan om in de jeugdzorg te blijven werken?

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja	64%	560
Ik twijfel	25%	227
Nee	11%	96

12.a Wat is de reden dat u wilt stoppen of twijfelt om in de jeugdzorg te blijven werken? (meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 322 Overgeslagen: 810

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ik ben klaar met de bureaucratie	63%	199
Ik vind de werkdruk te hoog	49%	158
Ik kan door het beleid onvoldoende doen voor de jongeren	48%	155
Ik merk dat het maken van winst belangrijker worden gevonden dan goede zorg	36%	116
Ik vind het salaris te laag	30%	97
Ik krijg onvoldoende ruimte om het werk naar eigen goeddunken te doen	27%	89
Ik vind het werk niet meer leuk	23%	74
Ik vind de problematiek waarmee ik te maken krijg te zwaar	23%	73
Ik word onvoldoende ondersteund in mijn werk	22%	70
Ik vind dat ik te veel met agressie te maken krijg	15%	47
Ik kan mijzelf onvoldoende ontwikkelen	14%	44
Ik ga binnenkort met pensioen of de vut	5%	16
Anders (specificeer) 67 reacties		67

13. Wat ziet u als grootste bedreigingen voor de jeugdzorg? (meerder antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 883 Overgeslagen: 249

	Percentage reactie	Aantal reacties
De wachtlijsten	66%	579
De bureaucratie	63%	553
Het grote verloop in de jeugdhulpverlening/jeugdzorg	61%	543
De decentralisaties naar de gemeente	61%	542
De werkdruk	58%	513
Het langs elkaar heen werken / de verkokering	48%	422
Personeelstekort	47%	419
Gebrek aan middelen zoals beschikbaar gesteld door de politiek	44%	390
per hulpverlener / de te hoge caseload	37%	330
Ik merk dat het maken van winst belangrijker worden gevonden dan goede zorg	36%	316
De wijze waarop de politiek zich bemoeit	32%	280
De te grote hoeveelheid kinderen/gezinnen	26%	228
De agressie tegen hulpverleners	21%	186
met de jeugdhulpverlening/jeugdzorg	12%	103
Ik zie geen bedreiging	0%	2
Anders (specificeer) 93 reacties		93

14. Vanaf 2015 is de jeugdzorg gedecentraliseerd naar de gemeenten en is tegelijkertijd bezuinigd. Welke gevolgen heeft dit gehad?

Deze vraag is alleen ingevuld door mensen die al werkzaam waren in de jeugdzorg voor 2015

14.a

Beantwoord: 800 Overgeslagen: 332

	Percentage reactie	Aantal reacties
De werkdruk is gestegen	77%	612
De werkdruk is gedaald	0%	3
De werkdruk is hetzelfde gebleven	8%	65
Weet niet/geen antwoord	15%	120

14.b

Beantwoord: 801 Overgeslagen: 331

	Percentage reactie	Aantal reacties
Het verloop van medewerkers is gestegen	79%	633
Het verloop van medewerkers is gedaald	1%	8
Het verloop van medewerkers is hetzelfde gebleven	5%	38
Weet niet/geen antwoord	15%	122

14.c

Beantwoord: 799 Overgeslagen: 333

	Percentage reactie	Aantal reacties
De kwaliteit van zorg is gestegen	4%	22
De kwaliteit van zorg is gedaald	74%	595
De kwaliteit van zorg is hetzelfde gebleven	9%	68
Weet niet/geen antwoord	14%	114

14.d

Beantwoord: 801 Overgeslagen: 331

	Percentage reactie	Aantal reacties
Er is minder bureaucratie	2%	14
Er is meer bureaucratie	83%	662
De bureaucratie is hetzelfde gebleven	5%	43
Weet niet/geen antwoord	10%	82

14.e

Beantwoord: 799 Overgeslagen: 333

	Percentage reactie	Aantal reacties
De wachtlijsten zijn langer geworden	76%	611
De wachtlijsten zijn korter geworden	1%	8
De wachtlijsten zijn hetzelfde gebleven	6%	55
Weet niet/geen antwoord	16%	125

14.f

Beantwoord: 799 Overgeslagen: 333

	Percentage reactie	Aantal reacties
Er wordt beter geluisterd naar wat ik nodig heb om mijn werk te doen	5%	41
Er wordt slechter geluisterd naar wat ik nodig heb om mijn werk te doen	48%	383
Dit is hetzelfde gebleven	23%	187
Weet niet/geen antwoord	24%	188

14.g

Beantwoord: 801 Overgeslagen: 331

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mijn arbeidvoorwaarden zijn verslechterd	23%	188
Mijn arbeidsvoorwaarden zijn verbeterd	6%	49
Mijn arbeidsvoorwaarden zijn hetzelfde gebleven	43%	343
Weet niet/geen antwoord	28%	221

14.h

Beantwoord: 758 Overgeslagen: 374

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ik heb meer collega's om het werk te doen	4%	33
Ik heb minder collega's om het werk te doen	56%	427
Mijn arbeidsvoorwaarden zijn hetzelfde gebleven	14%	103
Ik heb hetzelfde aantal collega's om het werk te doen	26%	195

15. Hoe ervaart u uw werkdruk?

Beantwoord: 836 Overgeslagen: 296

	Percentage reactie	Aantal reacties
Te hoog	72%	604
Te laag	1%	6
Ik ervaar geen werkdruk	15%	123
Geen mening	12%	103

15.b Waar wordt uw werkdruk door veroorzaakt? (meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 604 Overgeslagen: 528

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ik moet te veel registreren	73%	438
De bureaucratie	59%	357
De wachtlijsten	44%	264
Ik moet te veel kinderen/gezinnen begeleiden / ik heb een te hoge caseload	42%	252
De samenwerking met andere organisaties	41%	249
De problematiek van de kinderen/gezinnen	40%	243
verloop en/of personeelstekort	40%	242
Ik moet te veel overleggen / vergaderen	35%	212
opvangen wegens ziekte / het hoge	27%	165
Ik heb te maken met agressie	20%	122
loopt niet goed	18%	110

Ik moet te veel kinderen / gezinnen van collega's	18%	106
Ik ben te veel tijd kwijt met het inwerken van	15%	91
Ik heb onvoldoende werkbegeleiding / supervisie	14%	87
is te zwaar	14%	85
Ik krijg onvoldoende scholing	10%	63
nieuwe collega's	10%	60
Anders (specificeer) 69 reacties		69

16. Heeft u in uw werk te maken met te veel administratieve handelingen?

Beantwoord: 836 Overgeslagen: 296

	Percentage reactie	Aantal reacties
Ja	82%	687
Neutraal	13%	112
Nee	5%	37

17a Hoeveel tijd bent u gemiddeld kwijt aan, naar uw mening, overbodige bureaucratie (administratieve handelingen)?

Beantwoord: 836 Overgeslagen: 296

	Percentage reactie	Aantal reacties
(Bijna) geen tijd kwijt aan overbodige bureaucratie	7%	56
Minder dan een kwart van mijn werktijd	20%	167
Meer dan een kwart van mijn werktijd	38%	317
Meer dan een derde van mijn werktijd	22%	186
Meer dan de helft van mijn werktijd	13%	11

17b Wat is de oorzaak van deze overbodige bureaucratie?

Beantwoord: 503 Overgeslagen: 629

18. Een aantal stellingen:

18.a Ik kan de veiligheid van een jeugdige nooit voor 100% garanderen

Beantwoord: 814 Overgeslagen: 318

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	84%	683
Neutraal	8%	68
Oneens	5%	39
Weet niet / niet van toepassing	3%	24

18.b Ik merk dat ik meer ga registreren om mijzelf in te dekken

Beantwoord: 814 Overgeslagen: 318

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	62%	505
Neutraal	17%	136
Oneens	15%	125
Weet niet / niet van toepassing	6%	48

18.c Meer registreren leidt niet tot meer veiligheid

Beantwoord: 814 Overgeslagen: 318

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	79%	643
Neutraal	7%	58
Oneens	11%	92
Weet niet / niet van toepassing	3%	21

18.d De protocollen waar ik als jeugdzorgmedewerker mee werk, garanderen meer veiligheid voor de jeugdige

Beantwoord: 814 Overgeslagen: 318

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	16%	130
Neutraal	30%	245
Oneens	46%	376
Weet niet / niet van toepassing	8%	63

18.e Ik heb voldoende zicht op de veiligheid van een kind

Beantwoord: 814 Overgeslagen: 318

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	26%	213
Neutraal	36%	292
Oneens	33%	272
Weet niet / niet van toepassing	5%	37

19. Hoe vaak heeft u te maken met agressie in uw werk?

Beantwoord: 814 Overgeslagen: 318

	Percentage reactie	Aantal reacties
Dagelijks	10%	85
Wekelijks	17%	137
Paar keer per maand	16%	127
Ongeveer 1 keer per maand	11%	86
Paar keer per jaar	18%	147
Ongeveer 1 keer per jaar	3%	26
Bijna nooit	19%	155
Nooit	3%	26
Weet niet / niet van toepassing	3%	25

Toelichting: 135 reacties

20. Een aantal stellingen:

20.a De Centra voor Jeugd en Gezin zijn een waardevolle aanvulling op de bestaande Jeugdzorg

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	22%	165
Neutraal	29%	218
Oneens	33%	253
Weet niet / niet van toepassing	16%	121

20.b De Centra voor Jeugd en Gezin zullen de samenwerking in de jeugdzorg verbeteren

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	12%	91
Neutraal	28%	210
Oneens	40%	304
Weet niet / niet van toepassing	20%	152

20.c De Centra voor Jeugd en Gezin zijn een extra bureaucratische laag

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	51%	387
Neutraal	19%	143
Oneens	14%	104
Weet niet / niet van toepassing	16%	123

20.d De instellingen in de Centra voor Jeugd en Gezin moeten zo veel mogelijk samengaan in één organisatie

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	49%	373
Neutraal	16%	122
Oneens	11%	85
Weet niet / niet van toepassing	24%	177

20.e De verwijfsindex bevordert de samenwerking in de jeugdzorg

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	11%	85
Neutraal	25%	190
Oneens	38%	290
Weet niet / niet van toepassing	26%	192

20.f De aansturing van de jeugdzorg hoort bij de landelijke overheid te liggen

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	64%	482
Neutraal	14%	109
Oneens	12%	94
Weet niet / niet van toepassing	10%	72

20.g De aansturing van de jeugdzorg hoort bij de provincies te liggen

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	24%	183
Neutraal	22%	169
Oneens	43%	326
Weet niet / niet van toepassing	11%	79

20.h De aansturing van de jeugdzorg hoort bij de gemeenten te liggen

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	7%	51
Neutraal	9%	69
Oneens	76%	579
Weet niet / niet van toepassing	8%	58

20.i Delen van Bureau Jeugdzorg kunnen worden ondergebracht bij de Centra voor Jeugd en Gezin

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	24%	182
Neutraal	17%	124
Oneens	34%	260
Weet niet / niet van toepassing	25%	191

20.j Jeugdzorg, jeugd-GGZ en jeugd-LVG moeten onder één financiering en aansturing vallen

Beantwoord: 757 Overgeslagen: 375

	Percentage reactie	Aantal reacties
Mee eens	67%	504
Neutraal	9%	70
Oneens	9%	70
Weet niet / niet van toepassing	15%	113

20.k Toelichting bij vraag 22

Beantwoord: 160 Overgeslagen: 972

21. Wat zou volgens u de politiek moeten weten en eventueel veranderen / verbeteren in de jeugdzorg?

Beantwoord: 491 Overgeslagen: 641

22. Kent u goede voorbeelden van hoe het anders en beter georganiseerd kan worden in de jeugdzorg?

Beantwoord: 368 Overgeslagen: 764

23. Welk cijfer zou u uw werk in de jeugdzorg geven? 6+

Beantwoord: 734 Overgeslagen: 398

	Percentage reactie	Aantal reacties
1	2%	15
2	2%	13
3	4%	29
4	8%	56
5	13%	97
6	22%	164
7	25%	186
8	17%	127
9	5%	37
10	2%	10

24. Welk cijfer zou u het kabinet geven, als het gaat over besluiten over de jeugdzorg? 3,5

Beantwoord: 655 Overgeslagen: 477

	Percentage reactie	Aantal reacties
1	11%	70
2	21%	136
3	19%	123
4	21%	136
5	18%	121
6	8%	53
7	2%	11
8	0%	2
9	0%	3
10	0%	0

SAY YES TO GET FIT

RUMBLE

SP. ONDERZOEK

DE JEUGDHULPVERLENER AAN HET WOORD

Er wordt veel gesproken over de jeugdhulpverlening. Iedereen heeft er wel een mening over. Politici en beleidsmakers hebben vaak een uitgesproken mening over hoe het anders moet, maar vergeten daarbij vaak naar de stem van de jeugdhulpverlener zelf te luisteren.

De SP wil meer aandacht voor de stem van de jeugdhulpverlener. Jeugdhulpverleners weten als geen ander hoe het werkelijk zit. Of het nu gaat om wachtlijsten, de werkdruk, de bureaucratie, het hoge verloop onder collega's of de marktwerking in de jeugdhulpverlening. De jeugdhulpverlener ziet hoe het jeugdbeleid in de praktijk uitpakt en weet als geen ander hoe het anders moet.

Ruim 1000 jeugdhulpverleners hebben de afgelopen maanden onze vragen beantwoord over alle aspecten van het werk en daarmee hun stem laten horen. Het beeld dat uit het onderzoek naar voren komt is dat het huidige beleid en de overheveling naar de gemeenten niet heeft geleid tot verbeteringen in de dagelijkse praktijk van de jeugdhulpverlener. Er is minder tijd voor zorg aan jeugdigen, de bureaucratie is enorm toegenomen en de wachtlijsten zijn onverminderd lang.

Alle antwoorden van de jeugdhulpverleners zijn gebundeld in dit rapport en hebben geleid tot zes concrete aanbevelingen. Met deze aanbevelingen wil de SP een bijdrage leveren aan het verbeteren van de jeugdhulpverlening.

In de serie 'Aan het woord' wordt mensen op de werkvloer gevraagd naar hun werkomstandigheden. In deze serie hebben we onder anderen de leraar, de vrachtwagenchauffeur, de brandweer, de agent en de gehandicaptenzorg aan het woord gelaten.